

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 03.12.1965, sp. zn. 5 Cz 103/65, ECLI:CZ:NS:1965:5.CZ.103.1965.1

Číslo: 17/1966

Právní věta: Jestliže mezi spoluvlastníky rodinného domku dojde k neshodě o jeho užívání, nemůže soud odepřít úpravu užívání rodinného domku.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 03.12.1965

Spisová značka: 5 Cz 103/65

Číslo rozhodnutí: 17

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Dům rodinný, Podílové spoluvlastnictví

Předpisy: 99/1963 Sb. § 6

§ 120

§ 132 40/1964 Sb. § 139

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

MNV v H. navrhl v § 32 o. s. ř. soudní úpravu užívání rodinného domku, jehož spoluvlastníky jsou A. B. (ze čtyř pětín) a A. D. (z jedné pětiny); v době podání návrhu v rodinném domku, v němž jsou toliko dvě místnosti, z toho jedna zdravotně závadná, bydlela A. D. K podání návrhu vedl MNV v H. zájem na zajištění bydlení pro A. B., která byla vystěhována z bytu v jiném rodinném domku jeho vlastníkem.

Okresní soud Praha-západ upravil užívání rodinného domku tím způsobem, že přiznal právo užívání celého rodinného domku A. B., které uložil pouze, aby umožnila A. D. dočasné uskladnění jejího nábytku v komoře do právoplatného rozhodnutí národního výboru o přidělení náhradního bytu, popř. náhradního ubytování. A. D. byla zavázána k vyklizení rodinného domku do 15 dnů po vydání právoplatného rozhodnutí národního výboru o přidělení náhradního bytu, popř. náhradního ubytování. Z odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně plyne, že soud vycházel z toho, že rodinný domek může být užíván jen jedním ze spoluvlastníků; tím má být A. B., která je většinovým spoluvlastníkem (ze čtyř pětín) a v současné době nemá kde bydlet, když byla vystěhována z dosavadního bytu a její bytové zařízení bylo pouze prozatímně a zcela nevhodně uloženo.

Krajský soud v Praze k odvolání A. D. změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že návrh na soudní úpravu užívání rodinného domku zamítl. Podle názoru krajského soudu mají A. B. a A. D. - bez ohledu na velikost spoluvlastnických podílů - stejný nárok na užívání rodinného domku; za této

situace nelze na A. D., která v domku dlouhou dobu bydlí, spravedlivě žádat, aby jej vyklidila po přidělení náhradního bytu, nebo dokonce náhradního ubytování.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona, podané předsedou Nejvyššího soudu, že rozsudky soudů obou stupňů byl porušen zákon a tato rozhodnutí zrušil.

Z odůvodnění:

Soud prvního stupně dospěl ke správnému závěru, že vzhledem k velikosti rodinného domku a stavu místností v něm je vyloučeno jeho společné užívání A. B. a A. D. Ovšem při určení samostatné užitelky rodinného domku nepřihlédl soud prvního stupně ke všem okolnostem, které byly pro provedení úpravy užívání rodinného domku rozhodné. Soud prvního stupně vzal v úvahu vlastně jenom velikost spoluvlastnických podílů a bytovou potřebu A. B. Nezjišťoval již bytovou potřebu A. D. a nezkoumal podrobnějším způsobem celkové poměry obou spoluvlastníků rodinného domku A. B. a A. D. Nezabýval se také otázkou, z jakých důvodů má být rodinný domek užíván A. B. a A. D. přidělen náhradní byt, a proč nemá být náhradní byt, popř. náhradní ubytování, přidělen přímo A. B.; konečně nechal soud prvního stupně vůbec zřetel k tomu, zda a jaká náhrada má být poskytována A. D. za předpokladu, že nebude užívat rodinný domek. Vedle tohoto nedostatku, záležejícího v tom, že soud prvního stupně neopřel úvahu o vhodné úpravě užívání rodinného domku o zhodnocení všech rozhodných okolností, trpí rozsudek soudu prvního stupně i dalším nedostatkem. Tento rozsudek ukládá totiž A. D. vyklizení rodinného domku do 15 dnů po právoplatnosti rozhodnutí národního výboru o přidělení náhradního bytu, popř. náhradního ubytování, ale současně zavazuje A. B. k povinnosti umožnit A. D. dočasné uskladnění jejího nábytku v komoře v domku do právoplatného rozhodnutí národního výboru o přidělení náhradního bytu, popř. náhradního ubytování. Mezi těmito výroky rozsudku soudu prvního stupně je zjevný rozpor.

Soud prvního stupně porušil tedy zákon v ustanoveních § 6, 120 odst. 1 a § 132 o. s. ř. ve spojení s ustanovením § 139 o. z.

Krajský soud v Praze pochybil především tím, že návrh na soudní úpravu užívání rodinného domku zamítl. V průběhu řízení vyšlo dostatečně najevo, že mezi spoluvlastníky rodinného domku A. B. a A. D. není shody o jejich právech a povinnostech k rodinnému domku; za takové situace neměla být soudní úprava užívání rodinného domku odepřena (§ 139 o. z.). Měl-li krajský soud na mysli provedení takové úpravy, podle níž by samostatnou užitelkou rodinného domku byla nadále A. D., měl to náležitě vyjádřit ve výroku svého rozhodnutí (nikoli zamítnout návrh na soudní úpravu užívání rodinného domku) a zabývat se event. náhradou A. B. pro případ, že nebude užívat rodinný domek.

To znamená, že krajský soud v Praze porušil zákon především v ustanovení § 139 o. z.